

#15 Firhåndsknob

Knobet vi bruger på tørklædet - også kendt som venskabsknob

Formål:

Det er praktisk at kunne binde sit eget spejdertørklæde korrekt. Det er godt at kunne glæde en spejderkammerat med en hjælpende hånd til tørklædet. Samt godt at vide lidt om hvorfra den verdensomspændende tradition kommer fra.

Materialer:

- Dit spejdertørklæde.
- Et knobreb
eller evt. 2 i hver sin farve.

Sådan gør du:

- Øv dig i at binde knobet på dit tørklæde og på knobreb.
- Lær den lille remse som hører til at binde venskabsknobet.
- Prøv om du kan lave alle fire varianter af firhåndsknobet.

Varighed: 30-60 min

Firhåndsknobets struktur er ekstra tydelig når det bindes i tape.

Velegnet for (gren/alder): Alle. Junior og Trop bør kunne binde den viste udgave både på både sit eget og på en spejderkammerats tørklæde. (Pt. må du nøjes med at øve dig på familien - pga. corona). Trop laver også mindst en ekstra udfordring.

Tips/ Link:

Firhåndsknobet kendes også under en mængde andre navne. Bl.a. firknob, kinesisk-krydsknob og venskabsknob. Navnet firhåndsknob kommer af ligheden med firhåndsgrebet som vi kender fra bl.a. spejdermærket 'En god patrulje'.

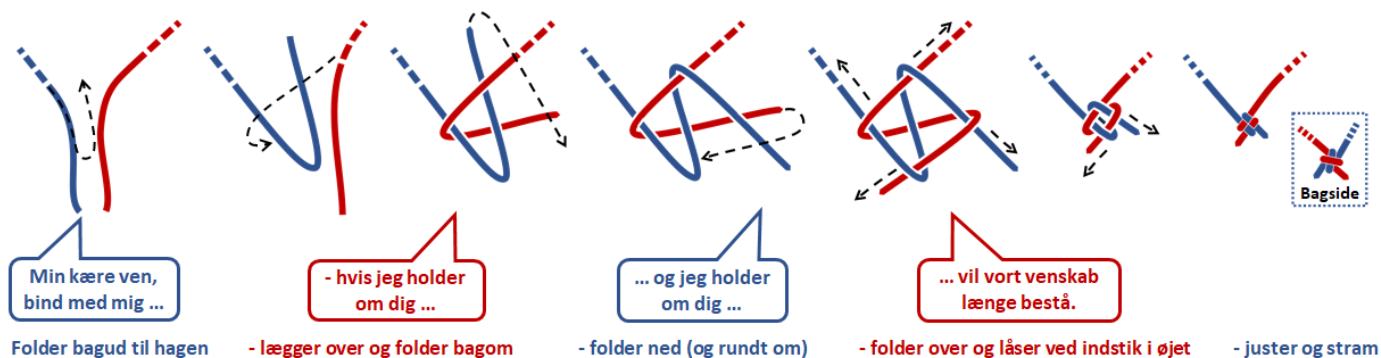
Venskabsknobet på spejdertørklædet

Hvis man binder firhåndsknøbet på knobreb eller snor og kigger godt på det vil man se at det består af to stykker snor som holder lige meget og på samme måde om hinanden. Efter sigende er det baggrunden symbolikken og traditionen med venskabsknøbet. Det blev udbredt på en Jamboree (verdens-spejderlejr) i 1920'erne, Det var i starten var specielt populær blandt pigespejdere. Ideen var at man bandt en lejrrens eller -venindes spejdertørklæde med venskabsknøbet som symbol på og minde om venskabet på lejren. Myten med at man ikke vasker sit spejdertørklæde for ikke at vaske minderne væk, menes at være startede med en tilsvarende om ikke at binde venskabsknøbet op for ikke at bryde venskabet.

Der hører en sød lille historie til at binde venskabsknøbet sammen med en ven.

Venskabsknøbets huskeremse

Bind det på spejdertørklædet sammen med en spejderkammerat og bær det som tegn på jeres venskab. *Din ven fører venstre snip og siger de røde replikker.*

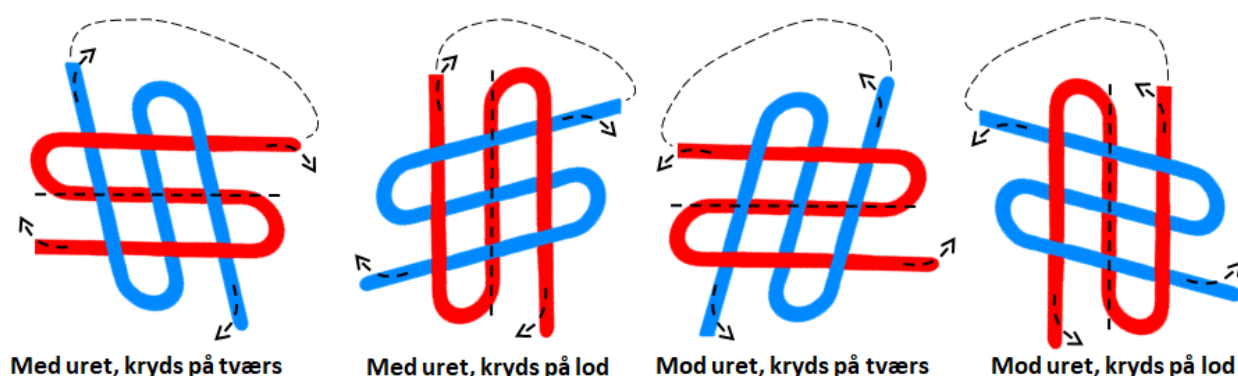
Læg tørklædet om nakken. Du fører selv højre snip og siger de blå replikker. Din spejderkammerat, din ven, fører venstre snip og siger de røde replikker.

Se firhåndsknøbet her: <https://spejder.dk/how/alt-du-skal-vide-om-toerklaedet>.

Lidt baggrund om firhåndsknøbet

Selve knøbet er ældgammelt og har været brugt i kinesisk knytte kunst i mindst 2000 år. Kineserne vender typisk krydset fremad og kalder derfor knøbet for krydsknøb. I kinesisk knytte kunst har det stor betydning for de dannede mønstre hvordan knøbet på vender. Faktisk kan knøbet bindes i fire udgaver - udover at vende enten firhånden eller krydset fremad. Med snipperne pegende hhv med og mod uret. Samt med bjælken i krydset (bagsiden) hhv. vandret og lodret. Det er teknisk set samme knøb - men i forskellig 'kiralitet'. Kan du binde dem alle fire?

Nogle spejdere mener at kun den første udgave er det helt rigtige venskabsknøb, hvor snipperne peger venskabet ind i fremtiden (med uret) og krydset på bagsiden har bjælken på tværs som den tørklædering knøbet erstatter. Hvis du Googler knøbet vil du dog hurtigt opdage at de fleste spejdere ikke bekymre sig om hvordan knøbet vender - bare det er et korrekt firehåndsknøb.

Fun facts:

Oprindeligt anbefalede B.P. spejderne (drengene) at samle tørklædet med en tørklædering - det er der mange, specielt drengespejdere, som fortsat gør. Pigespejdere har traditionelt bundet deres tørklæder. Traditionen med venskabsknøb har siden starten for snart 100 år siden stået specielt stærkt blandt pigespejder. I dag er det udbredt verden over blandt både piger og drenge. I stjernegruppen er det en del af vores kendetegn og lokale tradition.

Spejderbevægelsen fejrede 100 år fødselsdag i 2007 under sloganet 'reload'. Bl.a. med indførtes en verdensomspændende 'World Scout Scarf Day' den 1. august. En dag årligt hvor alle verdens spejdere opfordres til at bære deres spejdertørklædet hele dagen.

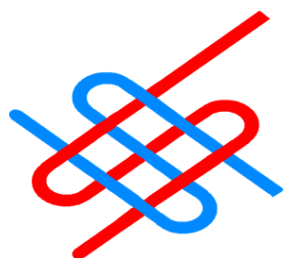
Andre tørklæde knøb, udvalgte detaljer og ekstra udfordringer.

Der er andre måder at binde sit spejdertørklæde på.

I lommebogen Gnisten s. 36-37 bindes tørklædet fx. med et råbåndsknob. Tradition siger at man kun må bære sit spejdertørklæde bundet med et knob man kan binde selv. Ikke alle knob er dog lige gode.

Diagonal-knobet her er også flot på et tørklæde - men det går meget let op af sig selv. Hvilket jo er ret upraktisk til spejder.

Prøv selv - om du kan binde det. Hvad er forskellen til firhåndsknobet? Kan du se hvorfor det så relativt let går op igen?

Detaljer
tørklædering

forsiden

bagsiden

firhåndsgreb

En tørklædering kan laves på mange måder. En populær model er Tyrkiskknob (aka. Gillwell-knot). Opskriften findes du bla. på spejderwiki

https://da.scoutwiki.org/Lav_en_t%C3%B8rkl%C3%A6dering_af_1%C3%A6dersn%C3%B8re.

Hvis du har lidt paracord eller anden stærk snor på 1-3 mm kan du lave en fin lanyard af flere firhåndsknob oven på hinanden i lag - som en slags fletning.

<http://www.free-macrame-patterns.com/crown-knot.html>.

I enden kan du med fordel lave venskabsknobets 'storebror' kaldet 'held og lykke knobet'. Du kan nok spotte et par ligheder.

<http://www.free-macrame-patterns.com/good-luck-knot.html>.

Stjernespejder.dk har endnu ikke en sej video om hvordan vi binder vores seje blå-hvide tørklæder med et venskabsknob - er du er først med et godt bud?